KURJER WARSZAWSKI

D. 8. Lipca.
PIĄTEK.
ROK 1831.

№ 182.

WSPOMNIENIA.
Zwycięztwo nad Moskwą pod Kluszynem 1610.

Wieści od trzech dni rozgłoszone o zgonie Jenerała *Giełguda* niepotwierdzaią się, wczoraj bowiem przybył officer który wyiechał z kwatery tego Jenerałą d. 29 z. m., zostawił go na *Żmudzi* nad rzeką świętą, gdzie się zbieralą siły wojsk polskich i powstańców. *Wilno* w ówczas ieszcze było w mocy nieprzyiaciół; wczoraj atoli odebrano list z *Marjampolskiego* donoszący o zaięciu *Wilna*, co znowu innym listem odebranym wieczorem, ieszcze niezostało potwierdzonem. Do mniej pewnych pogłosek należy, że Pułkownik *Walentin* na przeprawie przez rzekę *Wilją*, utonął. — *Żmudzini* prawie wszyscy są uzbroieni, powstanie rozszerza się ku *Dźwinie*. — Główna armja nieprzyiacielska ustawicznie czyni poruszenia w okolicach *Pułtuska*; znown część iej zbliżała się ku *Płockowi* i znowu się cofnęła; onegdaj przez *Ciechanow* dążyła ku *Prussom*. — Słychać że *Tol* obejmie dowództwo a *Paszkiewicz* iakieś inne ma mieć przeznaczenie. — Głoszono wczoraj że Jenerał *Chrzanowski* walczy. *Rydigier* ieszcze zajmuie część Woiewództwa *Lubelskiego*. Okolice *Stoczka*, *Żelechowa*, *Kocka* i t. p. są zaięte przez nieprzyiaciół. — Donieśliśmy wczoraj o korzystnie odbytej walcę naszych *Krakusów* z Kozakami *Atamańskiemi*, sprawdza to rapport Naczelnego Wodza, przesłany wczoraj Rządowi narodowemu iak następuie:

Mam honor podać do wiadomości Rządu Narodo:, rapport otrzymany o spotkaniu zaszłem pod miastem *Płońskiem*. Jenerał *Milberg* dowiedziawszy się iż *Płońsk* zaięty iest przez nieprzyiacicla, postanowił uderzyć na to miasto. Około godziny zatem 8 wieczorem d. 4 b. m. wyszło z obozu 2 bataljony Grenadjerów dla zaięcia *Wrońska* i wspierania działań kawalerji na *Płońsk* uderzyć maiącej. W tymże czasie Jen: *Turno* z iazdą również udał się do *Wrońska*, zostawuiąc pułk 6ty ułanów w obozie dla oświecania i robienia patrolów. Jeden szwadron z pułku 6go ułanów i iedna kompanja z pułku Grenadjerów udała się przez *Gadowo* do *Popielczyna* dla uważania *Nowego miasta* i wysyłania zwiadów po nad *Wkrą*. Przededniem 8 szwadronów pod dowództwem Jenerała *Jaraczewskiego* uderzyło na *Płońsk*, a przybywszy na wysokość wsi *Strachowa*, część tej iazdy przeprawiła się przez rzekę *Płonka* dla uderzenia na *Płońsk* z tyłu, Jen: *Jaraczewski* zaś traktem z *Nowego miasta* do *Płońska* od frontu uderzył na to miasto. Jen: *Turno* osobiście kierował tą wyprawą, pozostał w *Wrońsku* z piechotą i 4 szwadronami. O godzi: 3 rano Jen: *Jaraczewski* przyprowadzaiąc do skutku dane mu polecenie, szybkością błyskawicy uderzył na obóz Kozaków *Attamańskich* pułku *Następcy tronu* znajduiący się między *Płońskiem* a *Poświętnem*, rozproszył cały obóz, zabrał 39 niewolników, 2 officerów i konduktora z głównego Sztabu, położywszy 16 na placu. Jen: *Jaraczewski* zaszczytne oddaie pochwały pułkowi Krakusów dowództwa Podpułkownika *Paszyca*, wspomina, iż wszczególności odznaczyli się Porucznik *Górski* z pułku Krakusów, który dopędziwszy Rotmistrza Kozackiego, z konia go z sadził i

do niewoli zabrał. Kapitan *Lipowski* i Porucznik *Tyrba*, którzy z naczelnym szwadronem dzielnie na nieprzyiaciela natarli, i Piotr *Kossałkowski* Krakus, ktory otoczony przez 3ch Kozaków iednego wystrzałem z pistoletu zabił drugich 2ch porąbał i do niewoli zabrać się niedał, pomimo otrzymanej rany.

Jeden z młodych officerów naszych, wkrótce po bitwie *Grochowskiej* spoczywaiąc na słomie, mimowolnie maiąc w ustach kłos z żyta, połknął go; wkrótce uczuł się być chorym, niedochodząc przyczyny tej choroby. Leżał długo w lazarecie, Lekarze nie mogli dociec powodu wzrastaiącego niebespieczeństwa. Przed 2ma tygodniami, womituiąc z krwią wyrzucił ów kłos, ale uleczyć go iuż nie było można. Umarł w kwiecie wieku. Kłos ten iest zachowany. — Lanie nowych armat w Ludwisarni War: uskutecznia się pomyślnie. — O Feldmarszałku *Paszkiewiczu* nasze i zagraniczne pisma umieszczaią teraz uwagi. Wielu utrzymuie że ten Jenerał urodzony iest z rodziców *Polskich*, Rosjanie twierdzą że urodził się w guberni *Smoleńskiej*. To iest niezawodną iż w r. 1806 znajdował się z wojskiem Rossyjskiem pod *Pułtuskiem* i w czasie bitwy w Grudniu tegoż roku był ciężko raniony; u iednej z rodzin *Polskich* znalazł opiekę i tamże starannie był leczony. Teraz iako Wódz w tejże okolicy będąc, czy też przypomni że powinien być wdzięcznym. — Najwięcej gazet zagranicznych zgadza się że zgonu *Dybiczu* było powodem zmartwienie iż nie mógł pokonać *Polaków* naraziwszy *Rossją* na tak ogromne straty, co przywiodło Cesarza *Mikołaia* do mianowania innego wodza na iego miejsce. — O szanownym *Godlewskim* wiele iest doniesień; powszechnie się zgadzaią że dowodząc oddziałem partyzantów, bardzo dał się we znaki nieprzyiaciołom. — Do *Lublina* gdy teraz znowu wszedł *Rydigier*, młoda służąca będąc pewną że iuż w tem mieście nieujrzy nieprzyiacioł, tak się przeraziła, że wołaiąc „BOŻE sprawiedliwy, niekarz iuż nas tem nieszczęściem, wszak w Tobie położyliśmy ufność!“ padła i skonała! — Jeden z Warszawskich domów handlowych odebrał wczoraj wiadomość z *Hamburga* że Król *Duński* bawiąc przez kilka dni w tem mieście został uwiadomiony iż Flotta połączona udać się ma wkrótce na morze *Baltyckie*, maiąc zamiar obrać stacją przy wyspie *Bornholm*. — Dla powstańców *Podolskich* Wódz naczelny przeznaczył 8 Krzyżów wojskowych złotych i 4 srebrnych, zostawiaiąc rozdanie tych zaszczytnych ozdób wyborowi przez tychże powstańców uskutecznić się maiącemu. Oświadczyli oni że dla najwaleczniejszych o 12 Krzyżów srebrnych upraszaią, a dowódzcy iuż są przez to nagrodzeni że dopełnili obowiązku prawych Polaków. — Widzieliśmy wczoraj Grenadjera z nowo tworzącego się pułku *Wołyńskiego*; ci Grenadjerowie tak będą ubrani iak sławni żołnierze starej Gwardji *Napoleona*. — Posiedzenia sejmowe odbywaią się codziennie; trwaią narady nad proiektem oddania sreber ojczyźnie. Wprowadzenie Posłów województw *Podolskiego* i *Kiiowskiego* ma iutro nastąpić.

(Art: nad) Młody *Włodzimierz Potocki* ieden z naczelników powstania Polaków na *Podolu*, przybył do tutejszej stolicy wraz z Obywatelami tej prowincji *Michalskim Zenonem*, *Jurcewiczem Teofilem*, *Szwajkowskiemi Władysławem i Zygmuntem* w zamiarze wejścia do służby wojskowej *Polskiej* a więc Patryoci w iednem miejscu przemagaiącą siłą oddaleni, na innem znowu się zbieraią lub wzmacniaią hufcę braterskie. Słychać że nowo tworzyć się będą oddzielne Legje *Wołyńskie*, *Podolskie* i *Ukraińskie*, iedna z nich zapewne *U*-

kraińska, ma nosić ubior kozacki i przypominać nam tych kozaków co za *Zygmuntów* i *Batorych* polskie szeregi wzmacniali a szybkiemi napady nużyli nieprzyiaciela szyki. Na widok tych synów sławnych z boiu polskich rodzin, którzy z zabranych kraiów ściągaią się do oswobodzonej cząstki, cisną się na myśl te wiersze w iednem z taiemnych towarzystw patryotycznych wyrażone:

Z kości się naszych mściciele,
Z prochów się naszych odrodzą,
Łzy niewinności osłodzą,
Wy drżyjcie ciemiężyciele!

Oddalona od stolicy niemogąc się poświęcić doglądaniu naszych ranionych Bohaterów, przedsięwzięłam przepędzić wolne chwile nad małą pracą, którą przesyłam na fanty, sprzedać się maiące, prosząc szanownych patryotów zatrudniaiących się fantami, ażeby raczyli ocenić szczerą chęć a nie robotę, bo ta zapewne zbyt małą przyniosłaby korzyść; i upraszam iżby uzbierana kwota była obróconą na lazarety, by Bracia nasi z odniesionych ran iak najprędzej wyleczyć się mogli, i stali się pogromcami naszych wrogów.... *Z Powiatu Kowals: Obwodu Brzeskiego.* (Są to piękne hafty, widzieć ie można w Redakcji Kurj: War:)

Cesarz *Brazylski* opuściwszy piękne swoie państwo, gdy z swą małżonką przybył do *Francji*, na radę znakomitych osób aby pośpieszył do *Portugalji* i objął tron ojca swoiego, odpowiedział: „przekonałem się, że nieozdobiony koroną mogę być szczęśliwszym; Bóg iest świadkiem iż pragnąłem aby Ludy moiemu berłu powierzone, były szczęśliwe, niezgłębiły moiego serca, przeto będę uprawiać ziemię i iako prosty obywatel może doznam prawdziwej rozkoszy, istotnego szczęścia, iakich na tronie znaleść nie mogłem.“ — *Papież* chce nadać *Rzymianom* konstytucją, lecz większa część *Kardynałów* sprzeciwia się temu. — Maiętny Kupiec przybyły teraz do *Londynu* z *Indji* i słysząc *Paganiniego* zapewnia, że w *Madrycie* słyszał w roku zeszłym *Bramina* którego ieszcze za większego *skrzypka* uważać należy; ma ten Jndjanin przybyć wkrótce do *Europy!* — Zapewniaią, że gdy teraz Cesarz *Brazylski* znajduie się we *Francji*, cała *Portugalja* powstanie przeciw iego bratu *Michałowi* iako *tyranowi*. — Donoszą z *Londynu*, że Minister Angielski *Palmerston*, pokłócił się z P. *Matusiewicem*. — Konsul *Angielski* ma być niezawodnie mianowany do *Warszawy*. — Wielka Xżna *Helena* Małżon. W. X. *Michała* na długi czas ma pozostać w *Anglji*. — Nowem postanowieniem Króla *Francuzów*, Jzby są zwołane na d. 23 b. m. — Słychać że zeszły Król Francuzki *Karol X.* osiądzie albo w *Szwajcarji* albo w *Frankforcie*.

Offficerowie z pułku 11 piechoty linjowej wraz z Dowodcą Bry: Pułkownikiem *Młokosiewiczem*, pragnąc przyłożyć się do utrzymania Skarbu w możności zaspokoienia wydatków iakich obecna chwila wzmaga, gdy Uchwała Sejmowa uwalniać ma osoby Wojska na linji boiowej będące do niesienia ofiary na inne klassy mieszkańców rozpisać się maiącej, postanowili w ofiarze złożyć dziesięciodniowy żołd swój; Chwała Wam Woiownicy!

(Art: nad:) Z powodu umieszczonego Artykułu w dzienniku *Merkury* d. 5 Lipca r. b. Nro 198 wyiaśniaiącego okoliczności zaszłe z Redaktorem tegoż dziennika, gdzie między innemi szczegółami, Redaktor oświadcza iakoby na miejscu wet zawet oddał Jene: *Zawadzkiemu*, przytomni temu wypadkowi oświadczamy z zaręczeniem honoru, iż to wcale nie miało miejsca, gdyż zaraz po uderzeniu w policzek Redaktora przez Jen: *Zawadzkiego*, my przytomni, wstrzymaliśmy wszelkie dalsze kroki, iedy-

nie takowe zakończonemi zostały przez tłumaczenie i usprawiedliwienie się ustne tegoż Redaktora. Oswiadczenie więc iego w dzienniku iakoby nawzaiem uderzył Jene: *Zawadzkiego* iest zupełnym fałszem i nową potwarzą. O czem uwiadamiaiąc Publiczność oświadczamy razem, iż za takową poczytuiemy sobie, za największą powinność dalej poszukiwać. Adjutent polowy Kapitan *Brzański*, Kapitan pułku 10 P. S. *Gołębiowski*.

(Dalszy ciąg Rozkazu dzien: z d. 15 Czer: 1831)

Postępuią na Podporuczników. Do pułku 2 strzel; kon:, z tegoż pułku: Wachmistrz Turski Ant: i Podoffic: Wituski Stef;, Trzciński Ambro:, Skarzyński Stan: i Łęski Lud:. Do puł: 3 strzel kon:, z tegoż pułku, Podoffic: Dębowski Hip:, Kurczewski Nep: i Michalczewski Hen: i z pułku 6 ułan:, Podoffic; Henr: Komirowski. Do pułku 4 strzel: kon:, z tegoż pułku, Wachmistrze: Kobylański Fr:, Paniesiewicz Fil:, Szwajcer Win: i Podoffic: Zabokrzycki. Do pułku 5 strzel: kon:, z tegoż puł:, Podchor: Sołtyk Stan:, Wachmistrz Pawłowski Flo: i Kadeci: Lenkiewicz Ant: i Byszewski Sew:: Do pułku 2 ułan:, Wachmistrze: Miklaszewski Jan, Popowsik Sam:, Boczkowski Jg:, Podoffi: Grzybowski Wil:, Otkiewicz Stan:, Otkiewicz Konst: i Szydłowski Ed:. Do puł: 3 ułan:, Wachmistrz Janowicz Fr:, Podoffic: Rolla Hil:, Moczulski Lud: i Sulgostowski Józ:, z tegoż pułku i z puł: 2 ułan:, Podofficer: Dąbrowski Józ: i Niezabitowski Leo:. Do pułku 4 ułau:, z tegoż puł:, Wachmistrze: Węgliński Fr:, Podskoczym And:, Niewiarowski Klem: i z puł: 1 Krakusów, Podoffic: Walewski Józ: Do pułku 5 ułan:, z tegoż puł: Podoffic: Jaszczołd Fr:, Pągowski Fel:, Rzewuski Konst:, Rajtzenbaim Józ: i Thitz Kar:. Do puł: 1 Mazurów, z tegoż pułku Podoffic; Zabokrzycki Hil:, Dzierzbicki Anto:, Sokołowski Jul: i Zabłocki Felix.

DONIESIENIA.

Dnia 7 mca Lipca między godziną 11 przy ulicy Elektoralnej zgubiono PUGILARES safianowy koloru fioletowego z podpisem Charles Kołakowski, w którym było papierami Bankowemi 50cio złoto: sztuk 10, 5cio złot: sztuk 3 i 10cio zło: sztuk 2, zarazem reiestrzyk i X. Poniatowskiego minjatura wielkości grosza polskiego. Łaskawy znalazca raczy wiedzieć iż właściciel przerwane ma kommunikacje z familją gdyż iest z Litwy zatym zechce się przynajmniej z połową własności podzielić, znaleść go można przy ulicy Podwal Nro 510, lub w Sekretarjacie Banku Polskiego.

☞ W dniu 4 t. m. idąc z placu Saskiego ku Poczcie zgubiona została EXPEDYCJA Sztabu głównego do byłego Porucznika pułku 4 piechoty liniowej Łaskiego wraz z nominacją na stopień Majora. Łaskawy znalazca raczy oddać ią do Drukarni Kurjera Warszawskiego lub pod Nro 250 ulica Freta na 2gie piętro od frontu, za nagrodą ieżeli będzie żądana.

Zgubiona została pod kolumnami Banku Polskiego przy Kassie Wymiany KSIĄŻKA RECEPISSOWA Expedycji od Komitetu Opiekuiącego się Żonami i dziećmi wojskowych do różnych Władz przesyłanych uprasza się szanownego znalascę o oddanie takowej w Redakcji Kurjera Warszawskiego.

☞ Osoba życząca sobie iechać do BUSKA na dwu miesięczne kuracje, a razem chcąca należeć do wspólnego kosztu na odbycie tejże drogi, ma się zgłosić na ulicę Nalewki pod Ner 2253. Lecz życzy sobie też, by mogła być o tem uwiadomiona przed Niedzielą.

Z powodu że w dniu 18 Czerwca i następnych, wszedł oddział wojska nieprzyiacielskiego do Płocka, i w okolice Płocka, usunęły się z miejsc swych Kommissarze Obwodowi i Komitety z kassami i funduszami od Jntendenta Jeneralnego za zakup produktów mianemi, a przezto interessenci za dostarczone produkta i za transporta w zupełności niezostali wypłaceni, a że zakupione produkta kompletnie bez najmniejszego uszkodzenia na berlinkach i statkach wodnych w dniu wczorajszym pod Modlin doprowadzone zostały do magazynów wojskowych; przeto zawiadamiam niniejszym wszystkich interessentów którym ieszcze iakakolwiek wypłata należy bąć za dostawione produkta, bąć za transport onych, aby się z dowodami swemi o wypłatę takową zgłaszali do Twierdzy Modlina do niżej podpisanego, a pod niebytność do Kommissarza Woiennego, albowiem Komitety wypłaty reszty odtąd dopełniać nie będą. Jnten. Jlny, Paweł Grąbczewski.

Dziś rano stopni ciepła 11. Wczoraj w połud: 20.

TEATR NARODOWY. Jutro 2 raz *Ketli czyli Powrót do Szwajcarji* i nowy Balet *Zabawa żołnierska*.